Không gian tâm linh đa tầng tại Dược Sư Bảo Viên, Hà Nội

ISSN: 2734-9195 14:15 13/04/2026

Bên cạnh giá trị sự kiện, điều quan trọng hơn là cách mỗi không gian được định hướng và vận hành, để thực sự trở thành giao điểm hài hòa giữa truyền thống và hiện đại, giữa niềm tin và trí tuệ, trong hành trình văn hóa và tâm linh của mỗi người.

*Trong dòng chảy đương đại, khi chúng ta ngày càng tìm kiếm điểm tựa tinh thần giữa những biến động, các không gian **văn hóa** - tâm linh đang dần chuyển mình, không chỉ là nơi thực hành tín ngưỡng mà còn trở thành giao điểm tao ngộ của di sản, sáng tạo và nhận thức. Sự kiện "Di Sản Văn Hoá Việt: Bảo tồn - Kiến tạo - Giao lưu - Truyền thông" do Viện Nghiên cứu Văn hóa và Nghệ thuật Việt Nam chủ trì tổ chức tại Dược Sư Bảo Viên (Minh Trí, Sóc Sơn), đã mở ra mô hình không gian đa tầng - nơi truyền thống và hiện đại, niềm tin và trí tuệ cùng hiện diện, đối thoại và soi chiếu lẫn nhau.*

Hội trường ngoài trời, nơi khai mạc sự kiện sáng ngày 11/04/2026

Trong bối cảnh xã hội hiện đại không ngừng chuyển động, **đời sống** vật chất ngày càng phát triển thì nhu cầu tìm về những giá trị tinh thần bền vững cũng trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết.

Hành trình trở về ấy không đơn thuần là tìm kiếm niềm tin, mà còn là quá trình nhận diện, phân biệt và thấu hiểu giữa các lớp lang văn hóa - tâm linh vốn đan xen trong đời sống người Việt.

Sự kiện “Di Sản Văn Hoá Việt: Bảo tồn - Kiến tạo - Giao lưu - Truyền thông”, với không gian Đại lễ Tâm linh tại Dược Sư Bảo Viên mang ý nghĩa văn hóa - tâm linh, gợi mở mô hình đáng suy ngẫm: không gian đa tầng, nơi các dòng chảy di sản cùng tồn tại, giao thoa và duyên hợp tương liên.

Không gian đa tầng: Khi tĩnh - động cùng hiện diện

Đông đảo giới học giả, nhà nghiên cứu, người dân và phật tử tham dự, có sự hiện diện của các phái đoàn quốc tế như Thái Lan, Trung Quốc, Nhật Bản..., đoàn Thái Lan có khoảng 250 người tham dự.

Gian thờ Phật

Sự kiện được tổ chức từ ngày 23 đến 25/02/Bính Ngọ tại khuôn viên Dược Sư Bảo Viên - thuộc Viện Nghiên cứu Văn hóa Nghệ thuật Việt Nam.

Theo PGS.TS Triệu Thế Việt, Viện trưởng Viện Nghiên cứu Văn hóa Nghệ thuật Việt Nam, viện chủ Dược Sư Bảo Viên được định hướng là không gian phục dựng và tái hiện các di sản **văn hóa Việt Nam**, từ đó xây dựng các chương trình nghiên cứu, giảng dạy và lan tỏa những giá trị truyền thống trong đời sống đương đại.

Trong cấu trúc không gian ấy, khu vực Phật giáo giữ vai trò trung tâm với tôn tượng đức Phật Dược Sư Lưu Ly Quang Như Lai - biểu tượng của năng lực chữa lành và an lạc.

Các hoạt động chiêm bái, cầu an, thiền trà diễn ra trong không khí tĩnh lặng, gợi mở tiếp cận tâm linh, hướng đến chuyển hóa thân - tâm.

Nhà thiết kế áo dài Nghiêm Lê thành tâm khấn nguyện trước gian thờ Phật và khi đảnh lễ tôn tượng đức Phật Dược Sư

Bên thềm gian thờ Phật, "ba thế hệ" hoan hỷ khi đảnh lễ Tam Bảo

Không gian tín ngưỡng Đạo Mẫu với các nghi lễ hầu đồng, hát văn lại mang sắc thái sôi động, giàu cảm xúc, thể hiện nhu cầu cầu phúc, cầu an trong đời sống dân gian.

Các nghệ sĩ giao lưu hát chầu văn, hát chèo trước thềm không gian Đạo Mẫu tối ngày 10/04/2026

Tương phản giữa “tĩnh” của không gian thiền và “động” của nghi lễ không chỉ là sự khác biệt về hình thức, mà còn phản ánh hai chiều kích trong đời sống tâm linh.

Mỗi cá nhân tiếp cận không gian tâm linh cũng phản ánh những tầng nhận thức khác nhau. Sư cô Sunyata - thành viên phái đoàn Thái Lan, đang tu học tại đây hơn 4 năm, chia sẻ cách tiếp cận mang tính chiêm nghiệm: khi quan sát cảnh vật hay hiện tượng, Sư cô không khởi tâm chiếm hữu, mà chỉ dừng lại ở “tác ý”, một sự ghi nhận có ý thức nhưng không dính mắc.

Di sản trong đời sống: Từ bảo tồn đến tái sinh sáng tạo

Không gian văn hóa tại sự kiện không chỉ dừng lại ở nghi lễ hay biểu tượng, mà còn mở rộng sang các hình thức sáng tạo đương đại, nơi di sản được tái hiện và chuyển hóa trong đời sống.

Đại diện Sắc Màu Tự Nhiên Decor giới thiệu sản phẩm dệt thủ công của bà con dân tộc vùng cao

Đại diện thương hiệu Sắc Màu Tự Nhiên Decor, chị Huyền cho biết, thương hiệu được hình thành từ cảm hứng sáng tạo của họa sĩ Thái Tĩnh trong gần 20 năm hoạt động. Trong những chuyến đi thực tế tại vùng Tây Bắc, họa sĩ đã lấy cảm hứng từ các sản phẩm dệt tay truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số, từ đó mong muốn đưa những giá trị văn hóa vùng cao vào đời sống hiện đại.

Các sản phẩm sử dụng họa tiết đặc trưng của nhiều dân tộc như H’Mông, Thái, Dao, Lào; mang dấu ấn vùng miền như Cao Bằng, Nghệ An… và được dệt hoàn toàn thủ công bằng chất liệu tự nhiên.

Những sản phẩm dệt thủ công được bà con dân tộc vùng căm chăm chút, tỉ mỉ từng họa tiết

Theo chia sẻ, đây là những sáng tạo mang tính ngẫu hứng, không sản xuất đại trà theo lô công nghiệp. Mỗi sản phẩm gần như là một phiên bản độc bản, hướng đến những người tìm kiếm sự kết nối gần gũi với thiên nhiên.

Thông qua đó, Sắc Màu Tự Nhiên Decor mong muốn lan tỏa thông điệp về sự gắn kết giữa con người và tự nhiên - một giá trị tưởng như giản dị nhưng lại ngày càng trở nên quan trọng trong đời sống hiện đại.

Ở góc nhìn khác, sự hiện diện của các nghệ sĩ, người làm sáng tạo trong không gian tâm linh cũng cho thấy xu hướng: di sản không chỉ được bảo tồn trong hình thái tĩnh, mà đang được "tái sinh" thông qua đời sống và cảm nhận cá nhân.

Từ ống kính đến nhận thức cầu nối tâm linh

Không chỉ người thực hành hay sáng tạo, những người quan sát như nhiếp ảnh gia cũng góp phần tạo nên chiều sâu cho không gian.

Ông Hoàng Hữu Thắng, thành viên Hội Nhiếp ảnh Thái Nguyên cho biết hoạt động của ông cùng các thành viên xuất phát từ niềm đam mê tự nguyện, với mục tiêu ghi lại những hình ảnh đẹp của đất nước Việt Nam để giới thiệu tới bạn bè quốc tế.

Một nét đặc trưng văn hóa truyền thống Việt

Các nghệ sĩ nhiếp ảnh thường xuyên phối hợp với các cơ quan văn hóa địa phương, tham gia các cuộc thi ảnh về du lịch và tâm linh, đồng thời có mặt tại các sự kiện lớn để ghi lại những khoảnh khắc giá trị.

Ranh giới nào để bản sắc được gìn giữ, trường tồn?

Từ góc độ nghiên cứu, không gian này không dừng lại ở việc tái hiện, mà hướng tới việc đưa di sản trở lại đời sống.

PGS.TS Triệu Thế Việt đón nhận quà tặng từ nghệ nhân Thư pháp

PGS.TS Triệu Thế Việt cho rằng, các dòng chảy như Phật giáo, Đạo giáo, Nho giáo hay tín ngưỡng Đạo Mẫu đều là di sản cần được tôn trọng và "làm đúng theo từng dòng chảy thì bản sắc sẽ được bảo tồn". Đây là cách tiếp cận mang tính bao dung văn hóa.

Tuy nhiên, trong thực tế tiếp nhận, vấn đề đặt ra không chỉ là sự hiện diện, mà còn là sự phân định. Khi các không gian cùng tồn tại, ranh giới giữa tín ngưỡng và con đường tu tập có thể trở nên mờ nhạt nếu thiếu sự hiểu biết đúng đắn.

Chính trong bối cảnh đó, chia sẻ của Sư cô Sunyata cũng gợi mở cách tiếp cận khác: thay vì phân biệt hay khen - chê, cần vượt qua nhị nguyên để nhìn nhận mọi giá trị trong trạng thái "cùng tỏa sáng". Theo Sư cô, các bậc thánh triết, dù dưới hình tướng nào, đều hướng đến cứu độ và hóa độ chúng sinh.

Không gian Phật giáo nếu được định hướng rõ ràng có thể trở thành điểm tựa giúp người tham dự nhận diện sự khác biệt giữa thực hành tín ngưỡng và con đường tu tập hướng đến giải thoát.

Một số sản phẩm trưng bày, góp phần mô phỏng, tái hiện văn hóa - công nghệ gốm Luy Lâu

Khu trưng bày gốm **Luy Lâu** là điểm nhấn, gắn với đời sống tín ngưỡng và lịch sử lâu đời của người Việt. Nghệ nhân Nguyễn Đăng Vông đang tiếp tục gìn giữ và phát huy dòng gốm này, kết hợp giữa truyền thống và sáng tạo đương đại.

Sự hiện diện của gốm Luy Lâu cho thấy quy luật, di sản chỉ thực sự sống khi được chuyển hóa, nhưng sự chuyển hóa ấy cần dựa trên nền tảng hiểu biết và gìn giữ giá trị cốt lõi.

Thay lời kết

Đại lễ tại Dược Sư Bảo Viên, trong tổng thể sự kiện "Di Sản Văn Hoá Việt: Bảo tồn - Kiến tạo - Giao lưu - Truyền thông", không chỉ là hoạt động tâm linh, mà còn là thử nghiệm đáng chú ý trong việc kiến tạo không gian văn hóa - tâm linh đa tầng.

Từ thực tế này, có thể đặt ra một số câu hỏi:

+ Làm thế nào để sự giao thoa giữa các dòng chảy văn hóa - tâm linh vừa giữ được bản sắc, vừa không làm phai nhạt tinh thần chính pháp?

+ Trong những không gian đa tầng như vậy, vai trò của Phật giáo nên được định vị ra sao để giữ được chiều sâu trí tuệ, thay vì chỉ dừng lại ở hình thức nghi lễ?

+ Và liệu các mô hình tương tự trong tương lai có thể trở thành những không gian nuôi dưỡng đời sống tâm linh lành mạnh, giúp chúng ta không chỉ tìm đến niềm tin, mà còn tìm thấy sự hiểu biết và chuyển hóa nội tâm?

Những gợi mở này cho thấy, bên cạnh giá trị sự kiện, điều quan trọng hơn là cách mỗi không gian được định hướng và vận hành, để thực sự trở thành giao điểm hài hòa giữa truyền thống và hiện đại, giữa niềm tin và trí tuệ, trong hành trình văn hóa và tâm linh của mỗi người.

Bài và ảnh: **Ngọc Linh**